

Annandag Påsk

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 24:13–35.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna festdags evangelium visar oss, under vilken gestalt och under vilka betingelser den i härlighet uppståndne Herren Jesus Kristus uppenbarar sig. Framställningen av Jesu möte med de två lärjungarna på vägen till Emmaus under själva påskdagen ger för alla tider beskrivningen av himlaportens läge och hur och när den öppnar sig. Vi förs därmed inte till någon sällsam sagovärld, till några speciella andliga handgrepp, till någon oväntad religiös teknik. Tvärtom ställs vi inför något, som brukar förstås som alltför trivialt, som slitet och alltför ofta hört. Det, som väcker besvikelse, leda, upprördhet, avvisande eller liknöjdhet är åsynen av den bibelutläggande, predikande vandraren i vägdammet, av honom, "som begynte att genomgå Moses och alla profeterna och uttydde för dem vad som i alla skrifterna var sagt om honom". Att påskens härlighet, den i härlighet uppståndne själv skulle komma på detta sätt stöter många för huvudet. Föraktet för predikan får som på profeternas tid sitt utlopp i protester som: "Vem skall han få att giva akt på sin predikan ... Det är ju gnat på gnat, gnat på gnat, prat på prat, prat på prat, litet här, litet där!" (Jes. 28:9 f.)

Ja, för många är annandag påsk lik en västgötaklimax, ett platt fall i vägdammet, i skriftutläggningens torra ofruktbarhet efter en lovande upptakt i påskdagens ljusomstrålade liturgi. Den naturreligiösa människan, också känd under namnet "den gamle Adam", kan på egen hand lätt skissera en bättre fortsättning. De sista årtiondena har gett oss en god provkarta på sådana människogjorda koncept. Först kom revolutionsbeundran och marxismen, där Jesus med knuten näve skulle ha lett Judeens skjortlösa i en marsch mot Jerusalem och tempelskatten. Sedan kom de entusiastiska karismatikerna, där Jesus under obegripligt tungotal och heligt skratt, under larm och med svängande, dansande lemmar skulle vandrat i spetsen för en likaså besatt skara. Slutligen kom mystikerna, som skulle ha låtit den predikande gestalten upplösas till förmån för den himmelske Herren, omgiven av änglar, kringstrålad av ett out-

härdligt ljus, försättande Kleopas och hans medvandrare i trance. Marxister, karismatiker, mystiker och med dem varje annat Adams barn utan närmare etikett vill här veta bättre än Gud, vill en annan frälsningsväg än Ordet. Ja, alla måste vi stå under Jesu stränga dom: "O, huru oförståndiga ären I icke och tröghjärtade till att tro på allt vad profeterna hava talat. Måste icke Messias lida detta för att så ingå i sin härlighet?" Jesus vill icke låta sig igenkännas utanför det profetiska Ordet om honom som frälsningen undan vredesdomen, som den vars härlighet är hans för oss vunna rättfärdighet, Guds rikes grundval. Han låter vandrarnas ögon vara tillslutna, till dess att de kunde säga: "Voro icke våra hjärtan brinnande i oss, när han talade med oss på vägen och uttydde skrifterna för oss?" När på detta sätt genom Ordet hjärtat värmts av tron, öppnar Gud lärjungarnas ögon, så att de igenkänner Jesus, inte efter köttets sätt som en levandegjord död, som ett medicinskt under, utan efter Andens sätt som honom, som "utgavs för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull" (Rom. 4:25), som "Herren vår rättfärdighet" (Jer. 23:6), närvarande i predikan och i de heliga sakramenten. Härom säger vi:

- I. det föraktade Ordet talar från begynnelsen till syndare,
- II. det föraktade Ordet talar från begynnelsen om syndares Frälsare,
- III. det föraktade Ordet talar från begynnelsen trosskapande ord.

I. Det föraktade Ordet talar från begynnelsen till syndare.

"Han begynte att genomgå Moses" innebär ett tillbakagripande på Skriftens öppningskapitel, på själva syndafallsberättelsen, som förklaring till att "Messias måste lida detta". Vi måste ständigt vid läsandet av varje följande sida i d. h. Skrift ha i minnet, att här utan varje tvekan och med största tydlighet förkunnas, att Adams synd drar förbannelse över hela hans släkte, ja, hela jorden. Döden regerar i och med synden, och all levandes villkor förändras, så att också

"marken förbannas för din skull". (1 Mos. 3:17) S:t Paulus sammanfattar detta helt riktigt: "Genom en enda människa har synden kommit in i världen och genom synden döden". (Rom. 5:12) Varje försök att på fariséernas sätt reducera Adams synd till en engångshändelse i det förgångna är ett avvisande av Skriften. Jesus ställer oss inför dess rätta mening.

II. Det föraktade Ordet talar från begynnelsen om syndares Frälsare.

In i den totala katastrof, som synden innebär, talar Gud sitt evangelium. Till Satan, som ligger bakom synden och är lögnens fader, säger Gud: *"Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan, och mellan din säd och hennes säd. Denna skall söndertrampa ditt huvud, och du skall stinga den i hälen". (1 Mos. 3:15)* Den syndaskuld, som sänkt släktet ner i förbannelsen, skall hävas och brytas, när Guds skaparmakt i mänskligt kött och blod, i Marias son, gör sig till Herre över synden, döden och djävulen genom sitt heliga och dyrbara blod. Detta är Ordet från begynnelsen, som sedan avbildas och betecknas i varje slaktat, felfritt lamm, som offras i det Gamla förbun-

det, intill den stund, då det sanna Lammet dör och uppstår i påsken. Om allt har Jesus talat på vägen till Emmaus på påskdagen.

III. Det föraktade Ordet talar från begynnelsen trosskapande ord.

Den värld, som kastats ned i döden, som plågas av synden och djävulen, är framför allt andligt död, utan tillgång till Den Helige Ande, utan tro. Den lekamliga döden – *"till stoft skall du åter varda"* (1 Mos. 3:19) – är just tecknet på den andliga döden, på att vi *"voro döda genom våra synder"*. (Ef. 2:5) Därför måste Ordet just föraktas och avvisas. Därför är vi med nödvändighet *"oförståndiga"* och *"tröghjärtade"*. Därför har vi kalla hjärtan. Ändå sker det undret: *"Voro icke våra hjärtan brinnande i oss, när han talade med oss på vägen och uttydde skrifterna för oss?"* Det andefyllda, skapande Ordet skapar tron på sig självt, gör det, som vi inte förmår. Då faller alla förvrängningar av Ordet, och dess härlighet träffar oss, genomtränger oss, så att vi ser Jesus som vår Herre.

Amen.